

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

16 NOVEMBER 1994

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Tsjechische Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XIa, XIb, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993
2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Slowaakse Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XIa, XIb, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993*

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN.

Algemeen Kader

De Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en de Tsjechische en Slowaakse Republiek, anderzijds werd ondertekend op 4 oktober 1993.

Het gaat hier om een werkelijke verbetering in de onderlinge betrekkingen. De associatieovereenkomst is bedoeld om Tsjechië en Slowakije rechtstreeks bij het Europees integratieproces te betrekken.

Deze belangrijke stap is mogelijk omwille van de politieke en economische evolutie in Centraal en Oost-Europa. De Europese Gemeenschappen en hun lidstaten willen Tsjechië en Slowakije in deze evolutie verder steunen met de bedoeling in Europa een stabiel systeem tot stand te brengen op basis van samenwerking.

Reeds in december 1989 maakte de Europese Raad in Straatsburg haar voornemen in die zin bekend.

De eerste associatieovereenkomsten werden op 16 december 1991 ondertekend met Hongarije, Polen en de toenmalige TSFR (-Tsjechoslowakije) (de zgn. Visegrad-landen). De evolutie van de staatsstructuren in de TSFR noopte ertoe

* Gedr. St., Senaat, 1993-1994, nr. 1155/1 - Bijlagen

om met de uitcindlijke- opvolgersstaten (de Tsjechische Republiek en de Slowaakse Republiek) nieuwe akkoorden te onderhandelen.

De Raad van Ministers verstrekke op 5 april 1993 de desbetreffende onderhandelingsrichtsnoeren aan de Commissie. Na twee onderhandelingsronden konden de akkoorden gefinaliseerd worden.

De associatieovereenkomsten zijn bestemd om het oude akkoord niet de TSFR inzake handel en economische samenwerking (ondertekend op 7 mei 1990) te vervangen. Net als de eerder afgesloten associatieovereenkomsten met Polen, Hongarije, Bulgarije en Roemenië zijn de Europese akkoorden met de Tsjechische Republiek en de Slowaakse Republiek van het gemengde type, d.w.z. dat ze ook materies bevatten die niet tot de exclusieve bevoegdheid van de EG behoren.

Deze overeenkomsten moeten bijgevolg door de nationale parlementen (of andere bevoegde instanties) van de Lid-Staten en de geassocieerde landen geratificeerd, alsmede door het Europese Parlement goedgekeurd worden. Daar deze procedures een zekere tijd in beslag kunnen nemen, wordt het commercieel luik van de associatieakkoorden, dat wel tot de uitsluitende bevoegdheid van de Gemeenschap behoort, alvast tot uitvoering gebracht via een interimakkoord.

Het interimakkoord met de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek trad op 1 maart 1992 in werking.

Krachtens de constitutionele wet van 25 november 1992 zijn de Tsjechische Republiek respectievelijk de Slowaakse Republiek vanaf 1 januari 1993 de opvolgersstaten van de Tsjechische en Slowaakse federatieve Republiek (die op 31 december 1992 ontbonden werd).

In afzonderlijke brieven (van 15 resp. 14 december 1992), verklaarden de Tsjechische Republiek en de Slowaakse Republiek alle verplichtingen over te nemen die voortvloeien uit alle overeenkomsten tussen de TSFR en de EG. Zij verwezen hierbij in het bijzonder naar de Interimovereenkomst.

Hoofdpijnen van de associatieakkoorden

– De associatieakkoorden zijn gemengde overeenkomsten ; ze betreffen materies die – voor wat België betreft – onder federale, communautaire en regionale bevoegdheid vallen.

– Een belangrijke wijziging t.a.v. de associatieovereenkomst, die op 16/12/91 met de TSFR werd afgesloten, bestaat in de benadrukking van het respect voor de mensenrechten, de democratische beginselen en de markteconomie. Het respect voor deze rechten en principes vormen een essentieel element van de associatie. Bij niet-eerbiediging kunnen door de verdragspartijen „passende maatregelen” genomen worden, in geval van hoogdringendheid zelfs onmiddellijk en zonder voorafgaande informatie aan de Associatieraad.

Essentieel is ook de voorwaardelijkheid : de volledige tenuitvoerlegging van de associatie wordt o.a. ondergeschikt aan de politieke, economische en juridische hervormingen in de geassocieerde landen.

Daartoe wordt door de associatieraden regelmatig onderzocht welke resultaten de geassocieerde landen bij het hervormingsproces hebben bereikt. De overeenkomsten die voor beide landen gelijklopend zijn, hebben volgende gemeenschappelijke punten :

– een overgangperiode van tien jaar, verdeeld in twee etappes van vijf jaar ;

- de overeenkomsten zijn preferentieel en hebben de instelling van een vrijhandelszone tot doel. Het liberaliseringsproces is wederzijds maar asymmetrisch in het voordeel van „de associatielanden ;
- de door beide Partijen gedane concessies op het gebied van gevoelige produkten zoals textiel, steenkool en staal en verwerkte landbouwprodukten, worden in afzonderlijke protocollen geregeld ;
- ook de regels van oorsprong en de bepalingen inzake douanesamenwerking worden in afzonderlijke protocollen neergelegd ;
- de specifieke bepalingen betreffende de handel tussen de associatielanden en Spanje en Portugal worden ook in een protocol gevat ;
- de bepalingen inzake het verkeer van werknemers voorzien in een verbetering van de situatie van werknemers die wettig op het grondgebied verblijven ;
- wat de vrijheid van vestiging betreft, verleent de Gemeenschap vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomsten de bedrijven van de geassocieerde landen de nationale behandeling. Voor de toepassing van dit beginsel door de geassocieerde landen worden overgangperiodes bepaald. Op het gebied van dienstenverlening zullen de Associatielanden de nodige maatregelen ter bevordering van een vrijer verkeer ontczocken ;
- de overeenkomsten voorzien ook in de vrijmaking van het kapitaal- en betalingsverkeer en in de onderlinge aanpassing van wetten ;
- op het gebied van financiële samenwerking zullen de geassocieerde landen hetzij niet-terugbetaalbare steun ontvangen via PHARE of enig ander meerjarig plan, hetzij leningen van de Europese Investeringsbank. Bovendien kan de Gemeenschap, onder bepaalde voorwaarden, financiële bijstand op macro-economisch niveau verlenen, kaderend in de IMF-politiek ;
- voor de tenuitvoerlegging van de overeenkomsten worden Associatieraden opgericht waaraan een bepaalde beslissingsbevoegdheid is toegekend en die in principe één keer per jaar op ministerniveau bijeengekomen. Daarnaast worden ook Associatiecomités opgericht waaraan bepaalde bevoegdheden van de Associatieraad worden gedelegeerd alsmede Parlementaire Associatiecomités die een raadgevende taak hebben.

Analyse van de tekst van de overeenkomsten

Algemene opmerking

De tekst van beide akkoorden is gelijkkluidend, zodat beide in één memorie van Toelichting behandeld worden.

Preambule

Een belangrijk uitgangspunt is de overgang van beide landen naar een nieuw politiek en economisch regime. Respect voor de mensenrechten, een meerpartijenstelsel met vrije verkiezingen en de economische liberalisering zijn hierbij de sleutelbegrippen. De associatieovereenkomsten worden in deze context beschouwd als een belangrijke factor om in Europa op grond van samenwerking een stabiel systeem tot stand te brengen, waarvan de Gemeenschap een hoeksteen vormt.

Zoals reeds gesteld projecteert de preambule eveneens het toetredingsobjectief van de geassocieerde landen en wordt met name erkend dat de associatie dit zal helpen verwezenlijken. De toetreding tot de Gemeenschap wordt dus voorgesteld als het uiteindelijk streefdoel dat echter niet automatisch bereikt wordt.

Hier zij ook verwezen naar de principe-verklaring van de Europese Raad van juni 1993 in Kopenhagen over de toetreding van geassocieerde landen.

Artikel 1

Dit artikel geeft een overzicht van de hoofddoelstellingen van de associatie

- een passend kader scheppen voor de politieke dialoog ;
- de handel en de economische betrekkingen bevorderen ;
- de grondslag leggen voor financiële en technische bijstand van de Gemeenschap ;
- een passend institutioneel kader tot stand brengen voor de geleidelijke integratie van het betrokken land in de Gemeenschap ;
- de samenwerking op cultureel gebied bevorderen.

TITEL I

Politieke dialoog (art. 2 tot en met 5)

Dit is een wezenlijk element in de associatieovereenkomsten. Er wordt mee beoogd :

- bij te dragen tot de volledige integratie van de geassocieerde landen in de gemeenschap van democratische naties en hun geleidelijke toenadering tot de Europese Gemeenschap.
- te zorgen voor een toenemende convergentie van standpunten over internationale vraagstukken en veiligheidsvraagstukken.

De politieke dialoog wordt tot stand gebracht via vergaderingen op het hoogste niveau, op ministerieel niveau (in de Associatieraad) en op parlementair niveau. Verdere modaliteiten voorzien o.a. het opnemen van de geassocieerde landen in de groep van landen die regelmatig informatie ontvangen over de werkzaamheden in het kader van de Europese Politieke Samenwerking (intussen Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid).

TITEL II

Algemene beginselen (art. 6 en 7)

Verwijzing naar de eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten (ref. Slotakte Helsinki en Handvest van Parijs voor een nieuw Europa) en de beginselen van de markteconomie als essentieel onderdeel van de associatie. Over deze belangrijke bepaling werd hierboven reeds gehandeld (zie "Hoofdpijnen van de overeenkomsten").

De associatie omvat een overgangperiode van ten hoogste tien jaar, verdeeld in twee opeenvolgende etappes, die elk

in beginsel vijf jaar duren. De Associatieraad onderzoekt regelmatig de toepassing van de overeenkomst. De twee etappes als bedoeld in artikel 7 zijn niet van toepassing op de geleidelijke totstandbrenging van het vrij verkeer van goederen waarvoor een ander tijdschema en een ander pakket maatregelen zijn vastgesteld.

TITEL III

Vrij verkeer van goederen (art. 8 tot en met 37)

a) Samenvatting

– Beide partijen stellen geleidelijk een vrijhandelszone in (afschaffing van douanerechten en kwantitatieve beperkingen, maar behoud van een ten opzichte van derde landen toepasselijk tarief), overeenkomstig de bepalingen van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT). Deze zone dient in de loop van een overgangperiode van ten hoogste 10 jaar tot stand te komen.

– Er wordt een nauwkeurig tijdschema opgesteld voor de concessies op handelsgebied. Toch behoudt de Associatieraad (en, tijdens de toepassingsduur van de interimovereenkomst, zelfs het Gemengd Comité) de mogelijkheid het proces dat op termijn in een vrijhandelszone zal uitmonden, te versnellen.

~ Aan de gevoelige produkten zijn speciale protocollen gewijd. Aldus worden voor textielprodukten, kolen en staal de handelsbelemmeringen volgens speciale schema's weggevoerd.

Voor landbouwprodukten, verwerkte landbouwprodukten en visserijprodukten wordt geen vrijhandel ingevoerd. In deze sectoren verlenen de partijen elkaar concessies op basis van wederkerigheid.

b) Hoofdstuk 1: Industrieprodukten (art. 9 tot en met 18)

De artikelen 10 en 11 geven een duidelijk beeld van de asymmetrie tussen de concessies van de EG en die van de geassocieerde landen.

Artikel 10 handelt over de afschaffing van invoerrechten die in de Gemeenschap van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de geassocieerde landen en over de opheffing van de kwantitatieve beperkingen, waarbij evenwel een onderscheid wordt gemaakt tussen diverse categorieën van produkten. Evenwel wordt voorzien in de volledige afschaffing van de laatste invoerrechten op het einde van het derde jaar, volgend op de inwerkingtreding van de overeenkomsten.

Daarentegen stelt artikel 11, dat handelt over de afschaffing van de invoerrechten die in de geassocieerde landen van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap, een tijdschema in volgens hetwelk, de geleidelijke verlagingen zich over een tijdvak van negen jaar na de datum van inwerkingtreding van de overeenkomsten kunnen uitstrekken.

Artikel 15 biedt de mogelijkheid tot snellere afbouw dan (in artikelen 10 en 11) voorzien van de douanerechten in een bepaalde economische sector mits de economische situatie dit toelaat.

Artikel 16 bepaalt dat de regeling van toepassing op de textielprodukten neergelegd is in Protocol nr. 1.

Op tarifair gebied voorziet het protocol in een geleidelijke verlaging van de invoerrechten die in de Gemeenschap worden geheven op textielprodukten van oorsprong uit de geassocieerde landen. Oorspronkelijk was hiervoor een termijn van zes jaar voorzien, maar zoals hierboven reeds vermeld werd dit intussen tot 5 jaar teruggebracht (door een aanvullend protocol). Anderzijds worden de douanerechten die in de geassocieerde landen van toepassing zijn op rechtstreeks ingevoerde textielprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap geleidelijk afgeschaft overeenkomstig het bepaalde in artikel II (zie hierboven).

De kwantitatieve regelingen vallen met ingang van 1 januari 1993 onder het Aanvullend protocol bij de Europa-overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten tussen de EEG en de TSFR, dat op 17 december 1992 geparafeerd werd en sinds 1 januari 1993 van toepassing is.

Vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomsten worden geen nieuwe kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking ingesteld, met uitzondering van die waarin de overeenkomsten en de daarbij gevoegde protocollen voorzien.

Artikel 17 bepaalt dat Protocol nr. 2 de regeling bevat die van toepassing is op produkten die onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallen. De kwantitatieve invoerbeperkingen worden asymmetrisch (in het voordeel van de associatielanden) opgeheven. Een specifieke bepaling herneemt de voorlopige regeling die vastgesteld is voor de invoer in de periode 1993-1995.

De associatielanden zullen bovendien gedurende vijf jaar, onder welbepaalde voorwaarden, overheidssteun voor herstructurering mogen verlenen.

c) Hoofdstuk 11 : Landbouw (art. 19 tot en met 22)

1. Landbouwprodukten

De overeenkomsten voorzien de opheffing door de Gemeenschap van kwantitatieve beperkingen. Verdere liberalisering van landbouwprodukten uit de Associatielanden vindt slechts produktsgewijze plaats via verlaging van heffingen en douanerechten. Zoals reeds hoger vermeld heeft de Europese Raad van Kopenhagen (juni 1993) de verlaging van de heffingen in het kader van de quota en de verhoging van deze quota versneld.

In de Associatierraad onderzoeken de Gemeenschap en de betreffende geassocieerde landen produkt per produkt, "systematisch en op basis van wederkerigheid", de mogelijkheid om elkaar nieuwe-concessies te verlenen.

Artikel 22 voert een specifieke bilaterale vrijwaringsclausule in voor de landbouwprodukten (maatregelen bij marktverstoring ten gevolge van invoer).

2. Verwerkte landbouwprodukten

Artikel 20 bepaalt dat in Protocol nr. 3 de handelsregeling voor de daarin genoemde verwerkte landbouwprodukten is neergelegd. In dit Protocol wordt gesteld dat de overeenkomsten zich niet verzetten tegen :

- de opname van een landbouwelement in de douaneheffing over de invoer van bepaalde goederen ;

– de toepassing van binnenlandse compenserende maatregelen voor de prijsverschillen die uit de tenuitvoerlegging van het landbouwbeleid voortvloeien ;

– maatregelen bij uitvoer (beperkt tot maatregelen die van toepassing zijn ten aanzien van derde landen).

d) Hoofdstuk II : Visserij (art. 23-24)

Enkele specifieke visserijproducten van oorsprong uit de associatielanden komen bij inwerkingtreding in aanmerking voor verlaging van douanerechten.

e) Hoofdstuk IV : Gemeenschappelijke bepalingen (art. 25 tot en met 37)

De gemeenschappelijke bepalingen of “horizontale maatregelen”, zijn van toepassing op de handel in alle industrieproducten, voor zover in dit hoofdstuk of in de Protocolen 1, 2 en 3 niet anders is bepaald. Deze bepalingen formuleren regels of voorzien in administratieve procedures met het oog op de juiste tenuitvoerlegging van de overeenkomsten of de tijdelijke bescherming van bepaalde producten of specifieke sectoren.

1) “Standstill”, (art. 26) : in het handelsverkeer tussen de Partijen kunnen met ingang van de inwerkingtreding van de overeenkomsten geen nieuwe in- of uitvoerrechten en nieuwe kwantitatieve in- of uitvoerbeperkingen worden ingesteld, noch verhoogd. Dit vormt echter geen beletsel voor de voortzetting van het landbouwbeleid van de Verdragspartners.

2) Een verbod om maatregelen van fiscale aard te treffen waardoor producten van de ene Partij en soortgelijke producten van oorsprong uit de andere partij ongelijk zouden worden behandeld (art. 27).

3) Artikel 29 laat voor de geassocieerde landen wel de mogelijkheid open om, in de vorm van verhoogde douanerechten, buitengewone maatregelen van beperkte duur te nemen ter bescherming van jonge industrieën of sectoren waar herstructureringen plaatsvinden of die met ernstige moeilijkheden te kampen en, vooral wanneer deze moeilijkheden ernstige sociale gevolgen hebben.

Bij de huidige stand van de economische herstructurering in de landen van Oost-Europa kunnen meerdere sectoren voor deze maatregelen in aanmerking komen.

Deze bijzondere vrijwaringsclausule vormt een ander zeer belangrijk asymmetrie-element in het voordeel van de geassocieerde landen. Er zijn hier echter evidente beperkingen aangebracht. Over een periode van ten hoogste 3 jaar kunnen deze landen op een volume van maximaal 15 % van hun invoer van industrieproducten uit de Gemeenschap, opnieuw een invoerrecht van ten hoogste 25 % “ad valorem”, heffen.

Bovendien kunnen dergelijke maatregelen niet meer worden getroffen wanneer drie jaar verstreken zijn na de instelling van de vrijhandelszone voor industrieproducten. Ook dient het geassocieerde land de Associatieraad op de hoogte te stellen van de voorgenomen maatregelen en een tijdschema voor de afschaffing van de opnieuw voorgestelde rechten voor te leggen.

4) Anti-dumping maatregelen (art. 30). Maatregelen bij ernstige moeilijkheden veroorzaakt door invoer (art. 31) wederuitvoer naar een derde land – tekorten aan producten van wezenlijk belang voor de exporterende partij (art. 32).

De klacht wordt ter behandeling voorgelegd aan de Associatieraad. Deze zoekt een voor de overeenkomstsluitende

Partijen aanvaardbare oplossing, maar indien binnen de 30 dagen geen oplossing is gevonden, kan de importerende partij passende maatregelen nemen (art. 34).

5) Protocol nr. 4 legt de regels van oorsprong voor de toepassing van de in de overeenkomsten vastgestelde tariefpreferenties neer (art. 35).

6) Protocol nr. 5 legt de specifieke bepalingen neer betreffende het handelsverkeer tussen de geassocieerde landen, enerzijds, en Spanje en Portugal, anderzijds (art. 37).

TITEL IV

Het verkeer van werknemers,
de vestiging en het verrichten van diensten

HOOFDSTUK I

Verkeer van werknemers
(art. 38 tot en met 44)

De bepalingen voorzien hoofdzakelijk in de niet-discriminatie op basis van nationaliteit van Tsjechische en Slowaakse werknemers die legaal op het grondgebied van de Gemeenschap werken, waarbij de associatielanden natuurlijk dezelfde behandeling moeten garanderen voor de onderdanen van de Gemeenschap. In dit verband zal worden voorzien in een coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels voor deze werknemers. Daarnaast zal de Gemeenschap technische steun verlenen voor het opzetten van een adequaat stelsel van sociale zekerheid.

De draagwijdte van deze beschikking is nochtans vrij beperkt. Het komt er inderdaad op neer "volgens de in elke Lid-staat geldende voorwaarden en modaliteiten", de nationale behandeling te verlenen (geen discriminatie op grond van nationaliteit) aan werknemers die wettig in de Gemeenschap verblijven, en toegang tot de arbeidsmarkt te verlenen aan de echtgenoot en kindereñ die wettig op het grondgebied van de EG verblijven. Ook worden alle tijdvakken van verzekering (werkloosheid, invaliditeit, pensioen, enz . . .) bijeengeteld.

Van de Lid-Staten wordt overigens verwacht dat ze de uitbreiding van sommige bilaterale overeenkomsten die en aantal onder hen hebben gesloten welwillend zouden overwegen. Elke toekomstige verbetering van het verkeer van werknemers zal door de Associatieraad worden onderzocht.

HOOFDSTUK II

Vestiging
(art. 45 tot en met 55)

Werd de Gemeenschap voor de materie in het vorige hoofdstuk door haar toekomstige partners aangesproken, dan is ze op het stuk van het vestigingsrecht vragende partij.

De associatielanden en de EG-Lid-Staten passen vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomsten de nationale behandeling toe voor vestiging en activiteiten van vennootschappen en onderdanen van de andere Verdragspartij. In het voordeel van de geassocieerde landen worden een aantal sectoren van dit principe uitgesloten (aan- en verkoop van natuurlijke hulpbronnen, landbouwgrond en bossen ; monumenten en gebouwen met een culturele en historische waarde, bijlage XVIc). Bovendien dient voor zelfstandigen uit de

EG de nationale behandeling slechts na 6 jaar toegekend te worden.

Binnen een overgangperiode van 6 jaar tenslotte (10 jaar voor financiële diensten bijlage XVIa en de in bijlage XVIIb vermelde sectoren) kunnen de associatielanden maatregelen treffen die afwijken van het basisprincipe van nationale behandeling. Het betreft sectoren die geherstructureerd worden of met grote moeilijkheden te kampen hebben alsmede nieuwe industrieën.

Wat het gevoelige domein van de zelfstandige beroepen betreft verdienen volgende bepalingen de aandacht. In art. 45, lid 4 wordt duidelijk gesteld dat het recht op toegang tot "economische activiteiten anders dan in loondienst, zich niet uitstrekt tot het zoeken naar of het aannemen van werk op de arbeidsmarkt van de andere Partij. Een verdere beperkende aanduiding vindt men in art. 47 : m.b.t. de vrije beroepen onderzoekt de Associatieraad maatregelen met het oog op erkenning van diploma's . Uit het bovenstaande kan duidelijk afgeleid worden dat de associatieovereenkomsten niet het licht op groen zetten voor een onbeperkte toegang voor vrije beroepen en de algemene filosofie is dat de nationale wetgevingen bepalend zullen blijven voor de omzetting van de relevante bepalingen in de praktijk.

De Gemeenschap heeft de garantie gekregen dat de vestiging van vennootschappen uit oosteuropese landen geen toevloed van werknemers met zich zal brengen (art. 53). Alleen "sleutelpersoneel" (hooggeplaatst en gekwalificeerd personeel) zal zich immers in de EG) mogen vestigen.

De bepalingen inzake vestiging zijn niet van toepassing op diensten in het kader van het luchtverkeer, het vervoer over de binnenwateren en cabotage in het zeevervoer.

HOOFDSTUK III

Dienstenverkeer (art. 56 tot en met 58)

Hier geldt het beginsel van een wederzijdse en geleidelijke openstelling van de markt voor diensten die worden verleend door ondernemingen of personen die niet op het grondgebied van de ontvanger van de diensten gevestigd zijn. Voor de sector vervoer zijn er specifieke bepalingen.

HOOFDSTUK IV

Algemene bepalingen (art. 59)

De bepalingen betreffende de vestiging en het verrichten van diensten worden aangepast bij besluit van de Associatieraad, in het licht van de resultaten van de onderhandelingen inzake dienstverrichting die plaatsvinden in het kader van de Uruguay-Ronde. Bij toepassing van de bepalingen van de overeenkomsten mag een Partij de andere partij geen behandeling toekennen die minder gunstig is dan die welke op grond van de Algemene overeenkomst inzake de Handel in Diensten (GATS) wordt toegekend.

TITEL V

Betalingen, kapitaal, mededinging
en andere economische bepalingen,
onderlinge aanpassing van wetten
(art. 60 tot en met 63)

HOOFDSTUK I

Betaling en kapitaalverkeer
(art. 60 tot en met 63)

Vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomsten wordt het vrije verkeer van kapitaal met betrekking tot directe investeringen gewaarborgd, alsook voor de liquidatie ervan en de overbrenging van die investeringen en winsten.

De associatielanden beschikken evenwel over een overgangperiode van vijf jaar vooraleer dit liberaal regime toe te passen op investeringen van EG-zelfstandigen (art. 61).

Gedurende de vijf jaren die volgen op de inwerkingtreding van deze overeenkomsten, nemen de overeenkomstsluitende Partijen maatregelen voor de totstandbrenging van de voorwaarden die nodig zijn voor de verdere geleidelijke toepassing van de communautaire voorschriften op het vrije verkeer van kapitaal (art. 62)

De <geassocieerde landen kunnen onder bepaalde voorwaarden uitzonderlijk dcviezenbepcrkingen toepassen. De Associatieraad moet onmiddellijk op de hoogte gesteld worden (art. 63).

HOOFDSTUK II

Mededinging en andere economische bepalingen
(art. 64 tot en met 68)

– Het beginsel is dat de medcdingingsregels worden toegepast die uit de communautaire regels voortvloeien, met name de artikelen 85, 86 en 92 van het Verdrag van Rome (afspraken, misbruik van machtspositie, steunmaatregelen). Binnen een termijn van drie jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomsten moet de Associatieraad de nodige voorschriften voor de uitvoering van dit beginsel vaststellen. Door de associatielanden verleende overheidssteun wordt echter gedurende 5 jaar toegestaan op basis van de toepassing van art. 92, lid 3 van het Verdrag van Rome.

– Een partij die ernstige moeilijkheden ondervindt met de betalingsbalans kan , in overeenstemming met de in de GATT bepaalde voorwaarden en na voorafgaande kennisgeving aan de partner, maatregelen inzake de invoer treffen (art. 65). Binnen de 5 jaar moeten de Associatielanden inzake intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten een bescherming bieden die overeenkomt met die van de Gemeenschap.

– De toegang tot overheidsopdrachten in de Gemeenschap en de geassocieerde landen wordt zonder discriminatie op grond van de nationaliteit van de inschrijvers verleend.

Artikel 68 biedt een nieuwe illustratie van de asymmetrie met betrekking tot het tijdstip waarop de toegang wordt verleend. De associatielanden zullen de nationale behandeling moeten toekennen na maximaal 10 jaar.

HOOFDSTUK III

Harmonisatie van wetgeving
(art. 69 tot en met 71)

Terecht wordt erkend dat de aanpassing van de Tsjechische en Slowaakse wetgeving aan die van de Gemeenschap een belangrijke voorwaarde vormt voor de geleidelijke integratie van beide landen in de Gemeenschap. In de overeenkomsten worden een aantal – terreinen opgesomd (douane, vennootschapsrecht, bankwezen, consumentenbescherming, indirecte belastingen, technische voorschriften en normen,) die voor harmonisering vatbaar zijn.

TITEL VI

Economische samenwerking
(art. 72 tot en met 96)

De associatieovereenkomsten zullen niet alleen bijdragen tot een toename van de economische bedrijvigheid maar ook tot een diversificatie van de samenwerking. De onderstaande opsomming moge hiervan het bewijs leveren :

- industriële samenwerking ;
- bevordering en bescherming van investeringen ;
- industriële normen en conformiteit ;
- wetenschappelijke en technologische samenwerking ;
- onderwijs en opleiding ;
- landbouw en agro-industrie ;
- energie ;
- nucleaire veiligheid ;
- milieu en menselijke gezondheid (prioritair) ;
- waterbeheer ;
- vervoer ;
- telecommunicatie en postwezen ;
- banken, verzekeringen en andere financiële dienstverlening, boekhoudcontrole ;
- monetair beleid en technische bijstand voor volledige convertibiliteit ;
- strijd tegen het witwassen van geld ;
- regionale ontwikkeling ;
- sociale aangelegenheden ;
- toerisme ;
- midden- en kleinbedrijf ;
- informatie en communicatie ;
- douane (aanpassing aan het systeem van de Gemeenschap) ;
- consumentenbescherming drugbestrijding ;
- statistische samenwerking ;
- economische (bevordering van hervormingen en integratie).

Tegenover elk van bovenstaande punten staat een opsomming van mogelijke acties op het specifiek domein Deze is

louter indicatief en de uitvoering van de opgesomde acties is afhankelijk van de financiële bijstand van de Gemeenschap. De Associatiecraad kan het aantal acties nog uitbreiden.

De industriële samenwerking is gericht op het bevorderen van de modernisering van de industrie in de beide republieken. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de sectoren kolen en staal en de omschakeling van de definitie industrie en de vestigingen van nieuwe ondernemingen op terreinen met een groeipotentieel.

Op het gebied van bevordering en bescherming van investeringen is de doelstelling het creëren van **een** gunstig klimaat voor binnen en buitenlandse particuliere investeringen.

Wat betreft de samenwerking op het gebied van wetenschappen en technologie dient opgemerkt te worden dat het belangrijkste instrument voor deze samenwerking zal gevormd worden door de participatie van de beide Republieken aan de EG-kaderprogramma's voor onderzoek en technologische ontwikkeling.

De wetenschappelijke samenwerking tussen de Europese Unie en derde landen, zoals de landen van Centraal- en Oost-Europa is volledig opgenomen in het Vierde kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, dat in het najaar 1994 van start gaat. De Vlaamse Gemeenschap (Administratie voor Programmatie en Wetenschapsbeleid) zal betrokken worden bij de realisatie van deze samenwerking via het comité dat de Europese Commissie zal bijstaan bij de organisatie van deze samenwerking.

Inzake onderwijs en opleiding werken beide partijen samen met het oog op het optrekken van het peil van het algemeen onderwijs en de beroepskwalificaties. Er worden institutionele raamwerken en plannen voor samenwerking opgezet. Een speciale paragraaf is gewijd aan het gebied van vertaling : de samenwerking is gericht op de opleiding van vertalers en tolken en de bevordering van het gebruik van communautaire taalkundige normen en terminologie.

Wat betreft landbouw wordt de modernisering van de landbouw en de agro-industriële sector beoogd en inzake energie de geleidelijke integratie van de energiemarkten.

Artikel 81 bepaalt dat de partijen hun samenwerking op het gebied van milieu en gezondheid ontwikkelen en versterken. De samenwerking heeft betrekking op : controle van verontreinigingspeil en informatiesystemen over de toestand, bestrijding van luchtverontreiniging, aanwending van energie, veiligheid van industriële installaties, chemische producten, waterverontreiniging, afvalprobleem, milieu-effecten van landbouw, ruimtelijke ordening, aanwending van economische en fiscale instrumenten, klimaatsveranderingen, bewustmaking, internationale milieuverdragen.

Inzake vervoer werden volgende doelstellingen geformuleerd : herstructurering en modernisering vervoer, verbetering toegang tot vervoermarkt, vergemakkelijken van de communautaire doorvoer, totstandbrenging van bedrijfsnormen die vergelijkbaar zijn met die van de Gemeenschap.

Artikel 88 stelt dat beide partijen op het gebied van gezondheid, en veiligheid hun samenwerking ontwikkelen teneinde het peil van de bescherming van gezondheid en veiligheid van de werknemers te verbeteren.

Inzake toerisme worden een aantal maatregelen vermeld die tot de ontwikkeling en versterking van de samenwerking kunnen leiden.

TITEL VII

Culturele samenwerking (art. 97)

Culturele samenwerking is een der integrerende elementen in deze associatieovereenkomsten. De symbolische waarde ervan kan niet genoeg worden onderstreept.

Acties die reeds aan de gang zijn in de Gemeenschap kunnen worden uitgebreid tot de partnerlanden, maar er waren ook nieuwe activiteiten ontwikkeld. Zo wordt samenwerking op audiovisueel gebied, in het kader van het MEDIA-programma, in het vooruitzicht gesteld.

TITEL VIII

Financiële samenwerking (art. 98 tot en met 103)

Om het economisch omschakelingsproces van de geassocieerde landen te versnellen en de economische en sociale gevolgen van de hervormingen op te vangen, komen deze landen in aanmerking voor financiële bijstand van de Gemeenschap. Deze bijstand kan geschieden in de vorm van EIB-leningen, en/of schenkingen uit hoofde van het PHARE-programma. Op verzoek van de Tsjechische Republiek of de Slowaakse Republiek en onder bepaalde voorwaarden kan de Gemeenschap eveneens de mogelijkheid onderzoeken om bij wijze van uitzondering op middellange termijn macro-economische steun (IMF-voorwaarden) te verlenen. De communautaire hulp zal gecoördineerd worden met hulp uit andere bronnen (Lid-Staten en andere landen, met name in het kader van de G-24, en internationale organisaties).

TITEL IX

Institutionele algemene en slotbepalingen (art. 104 tot en met 124)

De overeenkomsten voorzien in de instelling van een Associatieraad, een Associatiecomité en een Parlementair Associatiecomité. De Associatieraad komt éénmaal per jaar op ministerieel niveau bijeen en ziet toe op de tenuitvoerlegging van de overeenkomst. Hij wordt bijgestaan door het Associatiecomité. Voor de Associatieraad is een belangrijke rol weggelegd in geval van een conflict over de niet-uitvoering van een verplichting van de overeenkomst. Het Parlementair Associatiecomité zal bestaan uit leden van het Europees parlement en van respectievelijk het Tsjechische en Slowaakse Parlement; het kan de Associatieraad verzoeken om alle mogelijke informatie over de tenuitvoerlegging van de overeenkomst en aanbevelingen doen aan de Raad.

De overeenkomsten bevatten tevens de traditionele algemene en slotbepalingen: opzeggingsclausule (in principe worden de overeenkomsten wel voor onbepaalde tijd afgesloten), clausule inzake de bescherming van essentiële veiligheidsbelangen, territoriale clausule; bepalingen over de ratificatie en over de authentieke versies van de overeenkomsten.

De overeenkomsten treden in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de Partijen elkaar

kennisgeving doen van het feit dat hun eigen interne goedkeuringsprocedure voltooid zijn.

Brussel, 16 november 1994.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid,
Energie en Externe Betrekkingen,*

L. VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,*

N. DE BATSELIER

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,*

T. KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,*

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Verkeer,
Buitenlandse Handel en Staatshervorming*

J. SAUWENS

*De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,*

L. DETIEGE

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,*

W. DEMEESTER – DE MEYER

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Tsjechtische Republiek, anderzijds.

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Slovaakse Republiek, anderzijds.

DE VLAAMSE REGERING .

Op voorstel van de leden van de Vlaamse regering,
Na beraadslaging.

BESLUIT

De minister-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

De volgende internationale Akten zullen, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, volkomen uitwerking hebben :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Tsjechische Republiek, anderzijds.

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Slovaakse Republiek, anderzijds.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie
en Externe Betrekkingen,*

L. VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,*

N. DE BATSELIER

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,*

T. KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,*

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,*

J. SAUWENS

*De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,*

L. DETIEGE

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,*

W. DEMEESTER – DE MEYER

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING.

Op voorstel van de leden van de Vlaamse regering,
Na beraadslaging.

BESLUIT

De minister-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

De volgende internationale Akten zullen, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, volkomen uitwerking hebben :

1. de Europa-Ovcrenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Tsjechische Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XIa, XIb, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993 ;

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lid-staten, enerzijds, en de Slowaakse Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XIa, XIb, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993.

Brussel, 16 november 1994.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid,
Energie en Externe Betrekkingen,*

L. VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,*

N. DE BATSELIER

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,*

*De Vlaamse minister van Cultuur
en Brusselse Aangelegenheden,*

H. WECKX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Verkeer,
Buitenlandse Handel en Staatshervorming*

J. SAUWENS

*De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,*

L. DETIEGE

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,*

W. DEMEESTER – DE MEYER
